

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

Cap. VII. Van de menichte der Maeghden, die eertijts in desen staet gheleeft hebben.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

ghehouden in de Griecysche Kercke op den 4. dach van September / ende was ghenaemt Hermione, de welke deel tormenten onder den Keiser Cratanus gheleden heeft / ende is daer naer inden Heere gherust.

Ten vierden; Meestendeel alle de maeghden / wier leven hier vooz in desen boeck beschreven is / zijn desen wech in-ghegaen; ende inde werelt woonende hebben belofien van reynicheydt ghedaen / ghelijck den leser ghenoech sal konnen bemercken.

HET VII. CAPITTEL.

Van de menichte der maeghden, die eertijts in desen staet gheleeft hebben.

Nademaal MARIA d' eerste het vendel van de maeghoeliche supberheyt op-gerecht heeft / soo wy in het vooz-gaende capittel verhaelt hebbē / soo zijnder terfont ontallijcke scharē der maeghdē van alle natien gevolght. Dit hadde in den gheest wel voozsien ende langhen tijdt boozsept den Coninghlijcken Propheet David, die in syne Psalmen Christum den Heere aansprekende / seght dese woorden. *De Coninghinne heeft ghestaen aen uwe rechter zijde in vergulden habijt, alomme behanghen met menigherhande cieraet, en kortz daer na: Den Coningh sullen aengebrocht worden na haer, hare naesten sullen voor u gebrocht worden, sy zullen met blyschap gebrocht worden ende verheugen.* Dese Coninghinne verstaet den Propheet de alder-heyligste maghet MARIA, de welke niet recht sulck eenen name toe-compt / om dat den Coningh der Coningen / den eenigen Sone Godts doch haren eenighen sone seer wonderlijck gheworden is. Haer cleedt wort beschreven kostelijck ende cieraelijck / om de menighvuldighe deughden / ende om de seer groote liefde Godts / met de welke sy heeft ontsteken gheweest. Sy wordt oock gheseydt by-straende aende rechter handt van den Coningh / om de eere die haren Sone aen haer ghegheven heeft; want sy by hem is de aldernaeste in weerdicheyt / minder noch
sant

Psal. 44.

tang in eere; ende Christo haren Sone onderwo-
pen; want sy maer mensche en is/ ende niet mede-
deelt het Goddelijck wesen. Niet-te-min / sy is de
eerste (ghelijck gheseyt is) by hem / ende de alder-
principaelste in glorie / verschynende met sulck-eene
supperheyt ende heylicheydt / dat boven alle creaturen
onder Godt gheen en meerder en kan verstaen wor-
den.

Da dat den Propheet de alder-heylichste maghet
alsoo hadde beschreven / voeght hiorts daer by / dat den
Coninck Christo gebenedijt sullen maeghden aen-gebrocht
worden na haer; dat is na de alder-heylighste Maget
MARIA; want sy is de Princersse vande maeghde; die
eerst van al de supperheyt met vasticheydt heeft be-
erft; wien alle andere maeghden altyt aensten als ee-
nen spiegel / aenhooren als eene meesteresse / ende na-
volghen als eene moeder der supperheyt.

Den Propheet hanght daer noch by door het laet-
ste: sy sullen met blijdschap gebrocht worden ende verhe-
gen: want dat de andere maeghden / den raedt Christi
hoorende / de V. Maghet MARIA nabolghen / ende na
haer exempel de supperheyt verkiezen / beloven / ende
beleben / en gheschiedt niet door bedwangh / maer met
vryen wille: niet in droef-heydt / maer met eene seer
grootte blijdschap ende verheughen des herten; want
wel heeft gheseyt den H. Cyprianus: Het is eene alder-
moeste vrellust, de vrellusticheyt te vervinnen; ende daer
en is geene meerdere victorie, dan die, de welcke wordt be-
haelt tegen de begeerlijckheden des vleeschs.

S. Cyprian.
de disciplina
& bono
pudicit.

Laet ons nu eens sien / het ghene de Leeraers der
H. Kercke van dese menichte der maeghden ons
achter-gelaten hebben door hun schriften.

Ten tijde van de H. Ignatius Bisschop van Antio-
chien / die in d'eerste eeuw naer Christus gheboorte
geleest heeft / behouste de maeghden allenghskens te
vermeerderen; soo dat hy tot de Philippensen schryft:
Groet my die vergaderinge der maeghden, ende het legioen der
weduwen.

Ignat. ep
ad Philipp.

Den H. Iustinus Philosoph ende Martelaer / in
sijne bescherm-redene gheschreven aen den Keyser
Antoninus Pius / seyt opentlyck / dat by geen natie de
supperheyt meer onderhouden ende beprunt wordt

Iustin.
Apol. ad
Antonin.
Pium.

dan by de Christenen: Daer zijnder onder ons seer veel (sepdt hy) van beyde de geslachten, die nu oudt zijn, sommige seftich, sommige seventich iaren, die van ioncks af de Christelycke religie aenveert hebben, ende hebben alijt hunne maeghdelycke suyverheyt bewaert. Ick draegh mijn reem hier op, dat ick onder alle staten van menschen onder ons, alsulcke kan toonen.

Athonag.
Orat. pro
Christ.

Athenagoras een oudt Philosoph/ in sijne oratie/ die hy tot bescherminghe vande Christenen geschre-
ven heeft/ spreecende vande suyverheyt der Christe-
nen/ sepdt aldus: Onder ons vworden-der seer veel gevon-
den soo mans als vrouvuen, die haer maeghdelycke suyver-
heyt tot hun wytterste ouderdom bewaren; alleen door dese
saecke daer toe verweckt zijnde, om datse in sulcken staet van
leven beter met Godt kunnen spreeken ende converteren.

Cypr. de
habit. virg:

Cyprianus in sijnen boeck van het habijt der maegh-
den: De werelt is nu vervult vande ghene, die hen onthouden,
vattende het ghene dat gerecommandeert is, levende gelijk de
ghene die hen besneden hebben om het rijck der hemelen.

Ambrosius
lib. 5. de
virgin.,

Den H. Ambrosius, in den verden boeck tot de
maeghden gheschreven/ sept dat inde Kercke vanden
Oosten ende Afriycken meer maeghden Godt wor-
den toe-ghe-epghent/ als in Italien menschen wor-
den ghebozen. Is dat iemandt, sepdt hy / meynst dat door
de maeghdelycke beloften het menschelyck geslacht vermin-
dert, die sal bemercken dat daer weynige maeghden, zijn, dat
daer noch luttelder mensche zijn: ende daermē meer neersich-
heyt doet, om den maeghdelycken staet t'onderhouden, daer
wort oock ghevonden een meerder ghetal der menschen. Be-
mercke eens hoe veel maeghden dat alle iaren, de Kercken van
Alexandrien, van den geheelē Oosten ende Afriycken, zijn ge-
worn Gode toe-t'eygenen. Hier wordender weyniger menschen
geboren, als daer maeghden worden Gode toe-geeygent. De
reden hier af is / dat Godt niet en wilt worden ber-
wonnen met miltheyt. Ist dat d'ouwers hem een
oft twee kinderen op offeren / soo verleent hyse acht
oft tinen vruchtbaerheyt; ende gheluckighe vruchten
verleerende / verbult hy sijn hups met ghebenedij-
dinghe. Alsoo dan ghelijck een ghetrouwe betalin-
ge vande vrienden / ende miltheyt tot de armen ende
Godt-vruchtighe saechen / geen armoede en maect
Godt door sijne voorzichicheyt onse dingen vrucht-
baer

haer makende / ende meerder oberbloedicheydt des
 helts verleene (gelyck Augustinus leert) alsof oock
 den maeghdelyckē staet en vermindert het getal der
 menschen niet / maer vercrpght meerder benedictie.
 Den H. Ambrosius in eenen bries gheschreven aen
 den Keiser Valentinianus teghen Symmachus Stadt-
 houder van Roomē betuyght / dat alle het incomen
 van het Roomsch-ryck niet en soude ghenoech zijn
 om de gheestelycke maeghdeit' onderhouden; waert
 dat die van het publijck moestē onderhoudē worden/
 gelyck eerstys de Vestales/maeghdē alsof genoemt/
 om datse de Goddinne Vesta dienden. Waer upt
 blijkt datter een groot getal der maeghdē geweest is.

Aug. serm.
 219. de
 Temp.

Ambros. lib.
 2. epist. 12.

Den H. Augustinus schryvende teghen den Ma-
 nichheuschē ketter Faustus, verhaelt ons de woorden
 van den selven Faustus, met de welke hy verclaert / de
 groote menichte der maeghden / die doen-ter-tijt leef-
 den in de H. Kerke. Ghy lieden (sepdt Faustus) en siet
 niet, dat u-lieden maeghden hier nyt bedragen worden, dat sy
 met de leeringhe der duyvelen bedrogen zijn; ende dat ghy-lie-
 den oversten zyt vande duyvels, die haer om strijdt gedurich-
 lijk tot desen staet met uwen raedt stockt ende verweckt; so
 datter bykans meer maeghden dan vrouwen zijn.

August. lib.
 30. contra
 Faust.
 Manich.
 cap. 4.

Den selven Augustinus, in sijn achtsten boeck van
 sijne Belydenisse / als hy nu stondt om hem te be-
 keeren van een ketterseh ende onsupper leven / is ver-
 weckt gheweest door de menichte der maeghden / die
 inde H. Kerke waren. Hy beschryft dit selfsalduis:
 My wierdt aen die zijde, daer ick mijn aensicht naer gewent
 hadde, ende daer ick schroomde te gaen, met eene bequame
 geschicktheit verthoont de eerweerdige suyverheyt, doorluch-
 tich ende lieffelyck om te aensien; blijde, maer niet ongeschickt;
 smeeckende, maer eerbaer: op dat ick derwaerts soude komen,
 ende langer niet en soude twijffelen. Sy stack uyt, oem my te
 ontfangen ende te omhelzen, haer Godt vruchtige banden vol
 vande vergaderingen der goeder exempelen. Ick sach daer een
 groote menichte van knechtens ende meyskens, van ionge lie-
 den ende meer ander van alderley iaren ende ouderdom: ick
 sach daer sommige weduwen maeghden, ende oude vrouwen:
 ende in alle dese en was de suyverheyt niet onvruchtbaer,
 maer als een vruchtbaer moeder voort-brengende kinderen
 der blyschappen, ende geenē anderen bruydegom dan u, Hee-

Idem lib. 8.
 Coniellicap.
 11.

Psalm. 12.
 Galat. 4.

re kennende. Ende alsoo ick niet en quam, vermaende sy my schimpf-gewijse, ende seyde: Hoe naer en sult ghy niet mogen doen dat dese ende die doen? Of vermogen dese ende die dit door haer selven, ende niet door haren Heere, haren Godt? Den Heere, haer-lieder Godt heeft my haer gegeven.

Paulinus
epist. 2. ad
Victric.

Den H. Paulinus te voren groot in de werelt/daer na hem met syn hups. zouwe te Polen in Campagnien verreckende/ende in eensaemheydt ende supberheydt levende; verstaen hebbende hoe dat te Houwanen in Byzantijck de H. Kercke begonst te flozeren in het ware gheloeve ende Christelyche deughden / schryft aldus aen Victricius Bisschop van die stadt. De Apostelen zijn verblijt, als sy in u kercke sien grozen den onbevleeten maegdom; als sy sien, dat in't heyligh lichaem der maegden voor CHRISTVS bereydt wordt eenen tempel ende woonplaetse, om daer in te rusten. Ende soote Houwanen op dien tydt groote menichte van maeghden was / soo vande ghene/die alleen belofte van supberheydt inde werelt ghedaen hadden / als oock van hier beneffens de wygele oft maeghden-doech ontfanghen hadden; alffer in eenighe swaricheden op-resen in desen staet van leven/soo en heeft Victricius, sp-selven hier in niet betrouwt, maer schreef terstont aenden Apostolische Stoel van Roome/om vanden Paus (als hooft vande gheheele Kercke) t'ontfanghen eenen reghel vande Christelyche regeringhe voor alle staten ende conditien van menschen. Waer op Innocentius Paus/op dien tyde rijpelych lettende/treffelych gheandwoort heeft; ghelyck wy hoozen sullen in't elfste capittel.

Idem. epist.
26. ad Sanct.
& Amand.

Pallad. Lauf.
Hist. c. 131.

Den selven Paulinus, in eenen anderen brief/schryvende aen Sanctus ende Amandus, sept: Dat in de H. Kercke op sijnen tijdt een ontallijcke menichte van maeghden was. Palladius Bisschop van Helenopolis / die veel landen ende steden/ eer hy Bisschop was / doozwandelt hadde/schryft in sune gheestelyche historie genaemt Lausiaca, om datse aen Lausus, een van de Vooghden van den Keyser Theodosius / dooz sijn versoek ghemaecht ende ghesonden is/wiet dese woorden: In de stadt van Ancyra zijn veel andere maeghden, tot thien duysent toe in ghetale oft meer; de welcke gheoeffent worden in allen op-set van deughdelijcke strijden; alle-gader door-

luch

luchtighe ende vermaerde vrouwen, in goeden reghel van le-
ven, ende inden gheestelijcken strijdt haer kloeckelijck dra-
ghende.

Theodoretus in sijne gheestelijcke hystorie genaemt
Philotheus, verhalende verscheyde levens van manne
ende vrouwen/van welke hy sommighe ghesien en-
de ghehoort hadde/na dat hy/sijnen boeck besluyten-
de/de conuersatie ende handelinghe van de H. Dom-
nina, (wiens leven hier staet den eersten Meert / die
hy oock selfs ghesien ende ghesproken had) beschreuen
had/schryft aldus: Oosten, Palestina, Egypten, Asia, Pon-
tus, ende heel Europa is vol van maeghden; want nae dat
CHRISTVS den maeghdelijckē staet heeft ge-eert (als die uyt
de maeghdelijckheydt is gheboren) soo heeft de nature bemde
der maeghdelijckheydt voort-ghebrocht, ende offert den scep-
per dese soet-gheurighe ende noyt verwelckerende blommen;
niet onder-scheydende de deught in man ende vrouwe, noch
deylende de vvijsheydt in twee verschillen: want daer is ver-
schil van lichamen, maer niet der zielen. VWant soo den god-
delijcken Apostel seydt: In CHRISTVS IESVS en is noch
man noch vrouwe. Ende een gelooue is de mans ende de vrou-
wen ghegheuen. VWant een is den Heere, een ghelooue, eens
doopsel: eenen Godt ende Vader van allen, die boven alle din-
ghen is, ende door alle, ende in ons alle. In den verghelder der
strijden heeft een rijck der hemelen den winners voor-gestelt,
desen ghemeynen loon bewijfende voor de strijden.

Theodor. in
Philoth.
cap. 30.

Galat. 3.

Ephef. 4.

Ich sluyt dit Capittel met de lof-weerdighe sen-
tentie van den H. Achanasius: Daer de Catholijcke religie
regneert, daer regneert oock de suyverheydt: Want dese is
Onder andere oock een march-teecken van dien.

Achan. ad
Imp. Const.
prop. finem.

HET VIII. CAPITTEL.

Van vvat ouderdom dat-men moet zijn, om desen
staet aen te veerden.

Dit mach in 't generael gesepdt worden/dat
eer iemant belofte mach doen/hy moet heb-
ben sijn volle verstandt ende ghebrypck van
sijnen vzyen wille.

Bellarmin. l. 2.
de Mon.
cap. 35.

Als dit in eenighe persoon is/ mach hy/
van wat ouderdom hy zy / beloften doen. Dit be-
tuyght ons